

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **nauki o rodzinie**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Katolicki Uniwersytet
Lubelski Jana Pawła II**

Data przeprowadzenia wizytacji: **08-09.05.2025**

Warszawa, 2025

Spis treści

---

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	17
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	20
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	23
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	26
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	28
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	30
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	33
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	35
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	37

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: ks. dr Wojciech Surmiak, członek PKA;

Członkowie:

1. ks. dr hab. Grzegorz Chojnacki, ekspert PKA;
2. dr hab. Monika Podkowińska, ekspert PKA;
3. mgr Łukasz Janiszewski, ekspert PKA ds. pracodawców;
4. Zuzanna Kilanowska, ekspertka PKA ds. studenckich;
5. mgr Katarzyna Bojarska, sekretarz zespołu oceniającego.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Wizytacja zespołu oceniającego PKA (zwanego dalej: ZO PKA), przeprowadzającego w dniach 8-9 maja br. ocenę programową na kierunku nauki o rodzinie, prowadzonym w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II stanowiła następstwo pozytywnej oceny przeprowadzonej w 2018 roku. Tegoroczna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej PKA w trybie wizytacji stacjonarnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się ZO PKA z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię, który wraz z załącznikami stanowił także punkt wyjścia do opracowania raportu powizytacyjnego. Raport ZO PKA został opracowany po przeprowadzeniu wizytacji w Uczelni, na podstawie hospitacji zajęć wskazanych przez członków ZO PKA, odbywających się w dniach 8-9 maja br. oraz analizy losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych. Przeprowadzono spotkania i rozmowy z władzami Uczelni, nauczycielami akademickimi, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także ze studentami ocenianego kierunku studiów. Zhospitowano również bazę dydaktyczną Uczelni. ZO PKA zapoznał się również z przedłożoną dokumentacją dotyczącą programu studiów, a także dokumentacją dot. wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	nauki o rodzinie	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	<p>studia I stopnia: nauki teologiczne 52% (dyscypl. wiodąca) nauki socjologiczne 42% psychologia 2% pedagogika 2% nauki prawne 1% nauki o zdrowiu 1%</p> <p>studia II stopnia: nauki teologiczne 58% (dyscypl. wiodąca) nauki socjologiczne 21% psychologia 8% pedagogika 5% nauki o zarządzaniu i jakości 8%</p>	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	<p>studia I stopnia: 180 ECTS studia II stopnia: 120 ECTS</p>	
Wymiar praktyk zawodowych/liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	<p>studia I stopnia: 150 h / 7 ECTS studia II stopnia: <i>nie dotyczy</i></p>	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<p>studia I stopnia: [1] koordynator pieczy zastępczej, [2] asystent osoby niesamodzielnej; studia II stopnia: [1] animacja środowiska społecznego, [2] asystentura rodziny we współpracy z NGO i Caritas</p>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	<p>studia I stopnia: licencjat studia II stopnia: magister</p>	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	studia I stopnia: 45 studia II stopnia: 13	<i>Nie dotyczy</i>
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	studia I stopnia: 1965 studia II stopnia: 1020	<i>Nie dotyczy</i>
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów	studia I stopnia: 100	<i>Nie dotyczy</i>

uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	studia II stopnia: 75	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	studia I stopnia: 175 studia II stopnia: 114	<i>Nie dotyczy</i>
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	studia I stopnia: 59 studia II stopnia: 72	<i>Nie dotyczy</i>

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	studia I stopnia: Kryterium spełnione częściowo studia II stopnia: Kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione

Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Kierunek nauki o rodzinie (NoR) realizowany na stacjonarnych studiach pierwszego i drugiego w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II (KUL) opiera się na interdyscyplinarnej koncepcji kształcenia, której podstawę stanowi wiedza z zakresu nauk teologicznych, nauk społecznych (psychologia, pedagogika, socjologia, prawo) a także wiedza z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości oraz nauk o zdrowiu odnosząca się do szeroko rozumianej problematyki rodzinnej. Wskazany przez Uczelnię cel procesu kształcenia na ocenianym kierunku stanowi przygotowanie przyszłych absolwentów do profesjonalnego wspierania rodzin, osób niesamodzielnych oraz lokalnych społeczności. To właśnie te trzy zakresy wsparcia stanowią ramy oferowanych na kierunku specjalności (na studiach I stopnia: *koordynator pieczy zastępczej, asystent osoby niesamodzielnej*; na studiach II stopnia: *animacja środowiska społecznego, asystentura rodziny we współpracy z NGO i Caritas*). Koncepcja kształcenia oparta jest z jednej strony na tradycyjnych rozwiązaniach akademickich, a z drugiej strony na nowoczesnych, innowacyjnych i wręcz unikatowych na skalę krajową i europejską rozwiązaniach co wyraża się w ofercie dydaktycznej i w organizacji kształcenia na kierunku w systemie penitencjarnym. Zdobywane na kierunku kompetencje są dostosowane do aktualnych krajowych i zagranicznych potrzeb rynku pracy.

Kształcenie na kierunku nauki o rodzinie jest ściśle powiązane z misją Uczelni zawartą w słowach "Deo et Patriae" oraz głęboko zakorzenione w tradycji i celach strategicznych Uniwersytetu, zawartych w Strategii Rozwoju KUL na lata 2020-2025. Programy studiów pierwszego i drugiego stopnia oferują w kształceniu podejście interdyscyplinarne, łączące teoretyczne aspekty wiedzy i jej powiązania z praktyką oraz uzyskiwaniem adekwatnych umiejętności i kompetencji społecznych. Oceniany kierunek studiów objęty jest realizowaną na KUL polityką jakości wyrażoną w wewnętrznym systemie jej zapewniania.

W programie studiów I stopnia na ocenianym kierunku dyscyplina wiodącą są nauki teologiczne, którym odpowiada 52% punktów ogólnej liczby punktów ECTS. Koncepcja kształcenia opiera się w dalszej kolejności na naukach socjologicznych (42% ogólnej liczby ECTS) oraz na psychologia (2%), pedagogika (2%), nauki prawne (1%) i nauki o zdrowiu (1%). Z jednej strony takie zróżnicowanie dyscyplinowe ukazuje interdyscyplinarne charakter studiów, ale z drugiej strony dwu- czy jednoprocenowy udział psychologii, pedagogiki, nauk prawnych i nauk o zdrowiu w żaden sposób nie gwarantuje możliwości zdobycia pogłębionej wiedzy teoretycznej na 6 poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK). Dyscypliny te w tak zarysowanej koncepcji kształcenia nie stanowią rzeczywistych podstaw teoretycznych kierunku i mają charakter subsydiarny w relacji do dyscypliny wiodącej kierunku jakimi są nauki teologiczne. Zaleca się zatem na poziomie studiów I stopnia uporządkowanie

wykazu dyscyplin naukowych, do których przyporządkowany jest kierunek studiów i ograniczenie ich do tych, które stanowią jego rzeczywistą podstawę teoretyczną.

Z kolei na studiach II stopnia, które mają także silny charakter interdyscyplinarny, z jeszcze większym naciskiem ujawniają się nauki teologiczne jako dyscyplina wiodąca kierunku (58% ogólnej liczby punktów ECTS). Pozostałe przypisane do kierunku dyscypliny to: nauki socjologiczne (21% ogólnej liczby ECTS), psychologia (8%), nauki o zarządzaniu i jakości (8%) oraz pedagogika (5%). Pomimo, iż Uczelnia uzasadnia – co jest w pełni słuszne - obecność w programie studiów zwiększonego udziału treści programowych związanych z naukami o zarządzaniu i jakości, gdyż „przygotowuje absolwentów do pełnienia ról liderów i koordynatorów w organizacjach społecznych i kościelnych”, to jednak jedynie ośmioprocentowy udział tychże nauk w ogólnej liczbie punktów ECTS realizowanych na kierunku nie daje możliwości zdobycia wiedzy w stopniu zaawansowanym, który byłby adekwatnym dla 7 poziomu PRK. Podobna sytuacja zachodzi w przypadku psychologii i pedagogiki, ale te dyscypliny wydają się mieć charakter stricte subsydiarny dla realizowanej na kierunku koncepcji kształcenia. Zaleca się zatem na poziomie studiów II stopnia uporządkowanie wykazu dyscyplin naukowych, do których przyporządkowany jest kierunek studiów i ograniczenie ich do tych, które stanowią jego rzeczywistą podstawę teoretyczną.

Koncepcje i cele kształcenia są związane z prowadzonymi w Uczelni badaniami naukowymi w dyscyplinach, do których kierunek nauki o rodzinie jest przyporządkowany. Aktualne badania naukowe realizowane na Wydziale Teologii, w tym w Instytucie Nauk Teologicznych (kategoria ewaluacyjna „A+”), a szczególnie w Katedrze Nauk o Rodzinie, a także badania prowadzone na Wydziale Nauk Społecznych czy na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji są silnie powiązane z tematyką zagadnień wpisanych w efekty uczenia się ocenianego kierunku, a zatem wieloaspektowego ujęcia problematyki małżeństwa i rodziny. Publikacje osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku znajdują bezpośrednie zastosowanie w toku procesu dydaktycznego, jak np. w ramach zajęć z *teologii małżeństwa i rodziny, biologiczno-medycznych i moralnych podstaw metod planowania rodziny czy przedsiębiorczości społecznej* (szerzej w kryterium 4).

Koncepcja i cele kształcenie nie uwzględniają nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikających stąd uwarunkowań. Nauczyciele akademicy są przygotowani do takiej formy prowadzenia zajęć i sytuacji konieczności istnieje możliwość zamiany sposobu prowadzenia zajęć.

Program studiów I stopnia odpowiada na aktualne potrzeby rynku pracy oraz na ważne wyzwania społeczne w Polsce. Absolwenci w trakcie studiów uzyskują wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, które pozwalające na skuteczną pomoc rodzinom, m.in. w zakresie pieczy zastępczej oraz opieki nad osobami starszymi i niesamodzielnymi. Program studiów, zachowując swój zdecydowany ogólnoakademicki profil, kładzie jednocześnie mocny nacisk na praktyczne przygotowanie do zawodu (diagnoza problemów rodzinnych, zapobieganie zjawiskom patologicznym oraz wspieranie dobrostanu i jakości życia członków rodzin).

Program studiów II stopnia, odpowiedzią na zmieniające się potrzeby rynku pracy oraz aktualne wyzwania społeczne, wśród których wymienić należy rosnące zapotrzebowanie na profesjonalne wsparcie rodzin i profilaktykę społeczną, integrację środowisk lokalnych oraz wsparcie grup społecznych zagrożonych wykluczeniem. Absolwenci kierunku są przygotowani do pracy m.in. w instytucjach publicznych, czy organizacjach pozarządowych lub przedsiębiorstwach społecznych. Program studiów obejmuje elementy praktyczne: diagnoza problemów rodzinnych i społecznych,

projektowanie i wdrażanie działań interwencyjnych oraz aktywizacja społeczna młodzieży i dorosłych, asystentura rodzin we współpracy z NGO i Caritas, animacja środowiska społecznego.

W tym miejscu nie sposób w analizie stanu faktycznego związanego z koncepcją studiów na kierunku nauki o rodzinie prowadzonego w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II pominąć realizowanego od 2013 r. na kierunku innowacyjnego podejścia do zagadnienia resocjalizacji penitencjarnej i postpenitencjarnej. Proces kształcenia oprócz zajęć i grup studenckich realizowanych w głównym kampusie Uczelni, odbywa się równoległe kształcenie dla osób studiujących (grupa żeńska i męska) w Centrum Studiów KUL przy Areszcie Śledczym w Lublinie. Przeprowadzone przez Uczelnię konsultacje z Konwentem Pracodawców oraz konsultacje z przedstawicielami systemu penitencjarnego pozwoliły Uczelni na opracowanie unikatowej w skali Europy formy kształcenia akademickiego na studiach I i II stopnia na kierunku nauki o rodzinie realizowanej dla osadzonych w warunkach zakładu karnego. Studia uwzględniają pełny zakres formalno-prawnych aspektów prowadzenia studiów, bezpieczeństwa prowadzących zajęcia, rekrutacji na studia, procesu weryfikacji efektów uczenia się i dyplomowania. Ta unikalna inicjatywa nie tylko umożliwiła osadzonym zdobycie wyższego wykształcenia i rozwój ich kompetencji zawodowych, ale także efektywnie wpływa na kształtowanie ich postaw. Edukacja akademicka staje się dla absolwentów tej formy kształcenia skutecznym narzędziem ich procesu resocjalizacji. Taka forma kształcenia stanowi zatem nie tylko dobrą praktyką akademicką, ale wskazówką dla ubiegania się o przyznanie certyfikatu jakości kształcenia w zakresie innowacyjności proponowanego programu kształcenia i doskonałości we wsparciu rozwoju studentów – „Zawsze dla studenta”.

W celu zapewnienia zgodności efektów uczenia się z wymaganiami zawodowego rynku pracy, programy studiów zostały opracowane we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi jak i interesariuszami z otoczenia społeczno-gospodarczego, wśród których wyróżnić trzeba reprezentantów systemu penitencjarnego, ze względu na unikatową specyfikę studiów, które są prowadzone także wśród osadzonych. Przykładem aktywnego współdziałania interesariuszy zewnętrznych było wprowadzenie do programu studiów specjalności - asystent osoby niesamodzielnej, co wynika z konkretnego zapotrzebowania zgłoszonego przez przedstawicieli Aresztu Śledczego w Lublinie oraz z realnych perspektyw zatrudnienia dla osób opuszczających zakłady karne.

Na studiach I stopnia wykaz ogólnych efektów uczenia się składa się z 10 efektów odnoszących się do wiedzy, 10 efektów odnoszących się do umiejętności oraz 6 efektów odnoszących się do kompetencji społecznych. Wśród efektów wiedzy 7 odnosi się do kodu P6S_WG charakterystyk drugiego stopnia PRK. Poza odniesieniem do konkretnego kodu PRK w żadnym z efektów uczenia się nie zostało wskazane, że absolwent zna i rozumie wiedzę w stopniu zawansowanym, co jest w elementem konstytutywnym dla charakterystyk II stopnia typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego na poziomie 6. Ponadto niektóre z efektów odnoszą się do wiedzy, która nie stanowi wskazanych w programie studiów podstaw teoretycznych ocenianego kierunku a pomija te, które wskazane były jako dyscypliny w nim obecne. I tak dla przykładu efekt: [zna i rozumie] „główne teorie nauk zajmujących się małżeństwem i rodziną w aspekcie teologicznym, etycznym, historycznym, socjologicznym, psychologicznym, pedagogicznym i prawnym” głębiej wiedzy w zakresie historycznym i etycznym (nie będące podstawą teoretyczną kierunku) a pomija ją w zakresie nauk o zdrowiu (będących podstawą teoretyczną kierunku). Zresztą w innym efekcie uczenia się znajduje się odniesienie do nauk medycznych a nie do nauk o zdrowiu wykazywanych w wykazie dyscyplin naukowych obecnych w programie studiów (K_W10). Trzy efekty spośród efektów odnoszących się do wiedzy odnosi się do kodu P6S_WK. Wśród efektów odnoszących się do

kontekstu wiedzy brakuje odniesienia do „podstawowych zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości”. Ponadto efekty wiedzowe nader generatywnie odnoszą się do: *kierunku studiów* a nie specyficznie (konkretnie) do: *nauk o rodzinie*. Takie sformułowane efektów sprawia, że mogą one być także realizowane na wielu innych kierunkach studiów.

Efekty uczenia się w zakresie umiejętności cechują się brakiem odniesienia się do charakterystyki PRK, które wskazują na umiejętność: „posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego” (P6S_UK). Ponadto umiejętności opisanej w PRK jako: „samodzielne planowanie i realizowanie własnego uczenia się przez całe życie” (P6S_UU) został przypisany efekt uczenia się mówiący o umiejętności „określenia perspektywy swojego rozwoju zawodowego i naukowego” (K_U10). Tak opisany efekt wpisuje się raczej w kompetencje społeczne związane z przyjmowaniem konkretnej roli zawodowej (P6S_KR). We wspomnianych kompetencjach społecznych brakuje jednocześnie w charakterystyce opisującej krytyczne podejście do zdobytej wiedzy „konieczności zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu” (P6S_KK).

Uporządkowania i doprecyzowania domagają się szczegółowe efekty realizowane podczas zajęć realizowanych na kierunku. I tak np.: w karcie zajęć *teologia małżeństwa i rodziny* znajduje się odniesienie do efektów ogólnych o kodach K_W21 lub K_U21, które nie istnieją w wykazie ogólnych efektów uczenia się. Z kolei w planie studiów dla tych zajęć podane są inne odniesienia, ale brakuje wśród nich efektów uczenia się dotyczących umiejętności. Zresztą analogiczne nieścisłości zachodzi w zajęciach: *wybrane zagadnienia z moralności małżeńskiej i rodzinnej, wybrane zagadnienia z duszpasterstwa rodzin, aspekty prawne opieki nad osobą niesamodzielną*. Z kolei dla zajęć *savoir-vivre* nie sformułowano efektów dotyczących wiedzy.

W świetle tych nieścisłości i nieprawidłowości w zakresie adekwatności sformułowanych dla ocenianego kierunku efektów uczenia się i pełnego zakresu realizacji charakterystyk 6 stopnia PRK zaleca się dla studiów I stopnia sformułowanie i uporządkowanie efektów uczenia się dla ocenianego kierunku oraz dla realizowanych na nim zajęć, tak, by były adekwatne do wymogów Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 6.

Na studiach II stopnia ocenianego kierunku wykaz ogólnych efektów uczenia się składa się z aż 26 efektów odnoszących się do wiedzy oraz dodatkowo po 6 efektów dla realizujących specjalność S1 – *animacja środowiska społecznego* lub specjalność S2 - *asystentura rodziny we współpracy z NGO i Caritas*. Adekwatna liczba ogólnych efektów uczenia się (26) odnosi się do zdobywanych na kierunku umiejętności, przy czym dodatkowo dla realizujących moduł S1 sformułowano jeszcze 5 odrębnych efektów uczenia się, a dla modułu S2 – 6 takich efektów. Z kolei w programie studiów znajdują się 3 efekty uczenia się odnoszące się kompetencji społecznych oraz dodatkowo 8 efektów dla realizujących moduł S1 oraz 6 efektów dla realizujących moduł S2. Podsumowując, absolwenci kończący studia na specjalności *animacja środowiska społecznego* realizują aż 72 ogólne efekty uczenia się a na specjalności *asystentura rodziny we współpracy z NGO i Caritas* - 69 efektów uczenia się, co dla studiów czterosemestralnych wydaje się być ilością przeszacowaną. Co więcej, na ogólną liczbę 89 efektów uczenia się aż 51 przypisanych jest do więcej niż jednej (czasem są to nawet 4) charakterystyk II stopnia typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego, co może znacząco wpływać na proces zsyntetyzowania tych charakterystyk i pomijania części wymaganych przez nie kompetencji.

Wśród efektów wiedzowych zdecydowana większość odnosi się do wiedzy kontekstowej (P7S_WK), co sprawia, że na podstawie wykazu realizowanych na kierunku efektów uczenia się trudno o stwierdzenie, czy istnieje rzeczywisty wzrost wiedzy w zakresie jej głębi (od wiedzy pogłębionej

charakterystycznej dla poziomu 6 PRK do wiedzy zaawansowanej charakterystycznej dla poziomu 7 PRK). Szczególnie znaczący brak możliwości stwierdzenia progresu wiedzy na podstawie efektów uczenia jest widoczny na podstawie efektów uczenia się z zakresu nauk teologicznych, które są dyscypliną wiodącą dla ocenianego kierunku. Odwołanie się do kodu P7S_WG występuje wśród 9 efektów uczenia się tylko raz i to jeszcze w powiązaniu z charakterystyką P7S_WK. Zresztą poza odniesieniem do konkretnego kodu PRK w żadnym z efektów uczenia się nie zostało literalnie wskazane, że absolwent zna i rozumie wiedzę w stopniu pogłębionym, co jest w elementem konstytutywnym dla charakterystyk II stopnia typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego na poziomie 7. Pomimo nader częstego odwoływania się w charakterystyki P7S_WK nie sformułowano w wykazie efektów uczenia się takich, które odnosiłyby się do „fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji”.

W zakresie efektów uczenia się w zakresie umiejętności brakuje doniesienia się do charakterystyki PRK, które wskazują na umiejętność: „posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią” (P7S_UK). Ponadto brakuje w wykazie efektów uczenia się efektu, który odnosiłby się bezpośrednio do umiejętności opisanej w PRK jako: „samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie” (P7S_UU) oraz jako „kierowanie pracą zespołu” (P7S_UO).

Ostatni z tych elementów jest obecny jako współpraca i praca w grupie w efektach uczenia się związanych z kompetencjami społecznymi (np. KS1_K5 - “współpracowania z zespołem wewnętrznym i zewnętrznym, budowania atmosfery współpracy i dążenia do celu, uczestniczenia w wypracowaniu konstruktywnych i efektywnych rozwiązań”), co jest reliktem z czasów obowiązywania Krajowej Ramy Kwalifikacji i niepełnej transformacji efektów uczenia się na system PRK.

Ponadto uporządkowania i doprecyzowania domagają się szczegółowe efekty uczenia się dla zajęć organizowanych na kierunku. I tak np.: efekt uczenia się K_U26 (“wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać problemy dotyczące metod planowania rodziny w sytuacjach szczególnych; prowadzić debatę na ten temat”) nie jest uwzględniony w żadnych zajęciach, a K_W17 (“fakty, teorie i metody dotyczące komunikacji interpersonalnej”) jest realizowany tylko przez jedną ze specjalności. Efekty K_W22 aż do W25 (“złożone zależności między rodziną i społeczeństwem obywatelskim”, “fakty, teorie i metody z zakresu polityki społecznej i socjalnych praw człowieka”, “złożone zależności między mass mediami i wspólnotą”. “fakty, teorie i metody dotyczące spółdzielni socjalnych”) oraz K_U24 (“prowadzić debatę na temat zależności między mass mediami i wspólnotą”) przypisane są do tylko do wykładów fakultatywnych. W przypadku wyboru zajęć z tej grupy student albo zrealizuje wszystkie wspomniane powyżej efekty – zajęcia: małżeństwo i rodzina chrześcijańska wobec współczesnych zagrożeń (wybrane zagadnienia), albo nie zrealizuje w ogóle efektów K_W24, K_W25 i K_U24 - zajęcia standardy pracy z osobą starszą i niepełnosprawną.

W świetle tych nieścisłości i nieprawidłowości w zakresie adekwatności sformułowanych dla ocenianego kierunku efektów uczenia się i pełnego zakresu realizacji charakterystyk 7 stopnia PRK zaleca się sformułowanie i uporządkowanie efektów uczenia się dla ocenianego kierunku oraz dla realizowanych na nim zajęć tak, by były adekwatne do wymogów Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 7.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę.

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w naukach teologicznych jako dyscyplinie wiodącej. Nie do końca słuszne jest jednak przypisanie kierunku do pozostałych dyscyplin naukowych (dla studiów I stopnia są to nauki socjologiczne, psychologia, pedagogika, nauki prawne i nauki o zdrowiu, a dla studiów II stopnia: nauki socjologiczne, psychologia, pedagogika, nauki o zarządzaniu i jakości). Koncepcja i cele kształcenia są powiązane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności na potrzeby zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek. Nie opisują one jednak kierunku studiów w sposób trafny, specyficzny, realistyczny, co może skutkować niemożliwością stworzenia systemu weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez studentów. Efekty uczenia się odpowiadają profilowi ogólnoakademickiemu prowadzonych studiów, ale nie odpowiadają w pełni właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. Dla studiów I i II stopnia - niewłaściwego przyporządkowania dyscyplinowego kierunku studiów.
2. Dla studiów I stopnia - braku adekwatności sformułowanych ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się oraz braku pełnego zakresu realizacji charakterystyk 6 stopnia PRK.
3. Dla studiów II stopnia - w zakresie braku adekwatności sformułowanych ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się oraz braku pełnego zakresu realizacji charakterystyk 7 stopnia PRK.
4. Dla studiów I i II stopnia – braku ogólnych efektów uczenia się dla kierunku dotyczących nabycia umiejętności posługiwania się językiem obcym nowożytnym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (studia pierwszego stopnia) oraz na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego wraz z uwzględnieniem specjalistycznej terminologii adekwatnej do kierunku studiów (studia drugiego stopnia).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Opracowanie koncepcji kształcenia, która może być zrealizowana w systemie penitencjarnym i rozszerzenie oferty dydaktycznej na osoby osadzone jest rozwiązaniem innowacyjnym i unikatowym w zakresie dydaktyki akademickiej. Umożliwienie więźniom zdobycie wyższego wykształcenia czy ukończenie kolejnego kierunku studiów jest istotnym elementem pracy resocjalizacyjnej. Kształcenie prowadzone w zakładzie karnym podlega wszystkim zasadom opisującym organizację dydaktyki w uczelni wyższej.

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się na studiach I i II stopnia przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych stanowiących jego rzeczywiste teoretyczne podstawy.
2. Zaleca się na studiach I stopnia ocenianego kierunku adekwatne do wymogów Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 6 sformułowanie i uporządkowanie ogólnych efektów uczenia się oraz efektów szczegółowych dla realizowanych na kierunku zajęć.
3. Zaleca się na studiach II stopnia ocenianego kierunku adekwatne do wymogów Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 7 sformułowanie i uporządkowanie ogólnych efektów uczenia się oraz efektów szczegółowych dla realizowanych na kierunku zajęć.
4. Zaleca się wprowadzenie w ogólnych efektach uczenia się dla kierunku efektów dotyczących nabycia umiejętności posługiwania się językiem obcym nowożytnym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (studia pierwszego stopnia) oraz na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego wraz z uwzględnieniem specjalistycznej terminologii adekwatnej do kierunku studiów (studia drugiego stopnia).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe dla kierunku nauki o rodzinie są zgodne z efektami uczenia się zarówno w zakresie materialnym, jak i przy określeniu stopnia osiągniętej wiedzy w efektach kształcenia (I lub II stopień studiów), zgodny z wymaganiami (odpowiednio) 6 lub 7 poziomu PRK. Oferowane treści uwzględniają aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również biorą pod uwagę wyniki działalności naukowej Uczelni w dyscyplinie nauki teologiczne oraz w dyscyplinach subsydiarnych. Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program i zapewniają uzyskanie efektów uczenia się. Rezultaty prowadzonych w jednostce badań są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu studiów oraz w jego realizacji. Prowadzone są specjalne zajęcia z metodologii badań naukowych. Program studiów wskazuje na kompleksowy zakres treści, które są przekazywane studentom i przedstawiane jako wymagane do opanowania. Proponowane treści programowe zapewniają uzyskanie przez studentów efektów uczenia się.

W ramach studiów licencjackich i magisterskich na kierunku nauki o rodzinie specyfikę kierunku wyznacza przygotowanie absolwentów do wszechstronnej pracy z rodzinami. Zakres treściowy kształcenia realizowany jest przez zajęcia z zakresu teologii praktycznej i z psychologii, ale także w ramach zajęć specjalizacyjnych. W ramach studiów licencjackich w skład zajęć wchodzi treści programowe z nauk socjologicznych, psychologii, pedagogiki, nauki o zarządzaniu i jakości oraz przygotowujące koordynatorów pieczy zastępczej lub asystentów osoby niesamodzielnej. Na studiach II stopnia odbywają się zajęcia, w ramach których przekazywane są treści programowe z dyscyplin korelujących z kierunkiem, a także zajęcia przygotowujące absolwentów w zakresie *animacji środowiska społecznego* lub *asystentury rodziny we współpracy z NGO i Caritas*.

Kierunek nauki o rodzinie realizowany jest jako studia stacjonarne. W czasie studiów student uzyskuje odpowiednio 180 i 120 ECTS (po 60 w każdym roku akademickim). Wskazany czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Program studiów określa zakres punktów przypisanych do zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów; program spełnia wymóg, aby co najmniej połowa liczby punktów ECTS uzyskiwana była w ramach tych zajęć, a przewidziane w tym zakresie zajęcia zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć (wykłady, ćwiczenia, lektoraty, konwersatoria, laboratoria i seminaria) oraz liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, z zachowaniem właściwej proporcji form. Zajęcia wskazane jako zajęcia do wyboru przypisane do kierunku obejmują odpowiednio: 59 ECTS dla studiów licencjackich oraz 72 ECTS dla studiów magisterskich, a więc spełniają wymóg, zgodnie z którym co najmniej 30% liczby punktów ECTS stanowią zajęcia do wyboru. W ramach studiów I stopnia studenci mają do wyboru: blok specjalnościowy zajęć, zajęcia z języka nowożytnego i *seminarium licencjackiego*, a także *wykłady ogólnouczelniane* oraz monograficzne. Na studiach II stopnia, w ramach których wybierana jest jedna z dwóch specjalności, studenci mają do wyboru także blok *seminarium magisterskiego*, a ponadto *wykłady monograficzne* oraz *wykłady specjalistyczne z ćwiczeniami*. W ramach kierunku na studiach obydwu stopni realizowane są zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową we wszystkich dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, w wymaganym wymiarze punktów ECTS i w proporcjach odpowiadających przyporządkowaniu kierunku do tych dyscyplin. Na lektorat języka obcego przewidziano na studiach licencjackich 120 godzin, zaś na studiach drugiego stopnia 30 godzin, co umożliwi osiągnięcie zakładanego poziomu biegłości językowej. Program studiów nie przewiduje kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Jedną z głównych metod kształcenia jest wykład, najczęściej wspierany przez prezentacje multimedialne, co potwierdziły hospitacje zajęć. Mimo przewagi metod podających, nie brakuje jednak także innych form kształcenia, jak: wykład problemowy, ćwiczenia i laboratoria, lektoraty i konwersatoria, w ramach których korzysta się z następujących metod: praca w grupach, prezentacje własne studentów, referaty, dyskusja, analiza tekstów czy wspólna analiza przypadków terapeutycznych (cases). Stosowane metody są zależne od specyfiki zajęć oraz zakładanych efektów uczenia się. Dotychczasowa praktyka kierunku nauk o rodzinie pokazuje, że stosowane metody kształcenia zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Dzięki małym licznym grupom studentów jest możliwy bezpośredni kontakt nauczyciela ze studentami, który stymuluje do aktywności w procesie uczenia się. Stosowane metody dydaktyczne mobilizują do aktywności w procesie uczenia się i do samodzielności naukowej. Profesjonalne metody dydaktyczne w zakresie kształcenia językowego wykorzystywane w ramach kształcenia na kierunku to: konwersacje, symulacja scenek z życia codziennego, słuchanie dialogów, tekstów i wiadomości, oglądanie krótkich filmów (scen z życia codziennego), czytanie, analiza i tłumaczenie tekstów, ćwiczenia gramatyczne (pisane i interaktywne), pisanie krótkich tekstów (maile, listy) oraz prezentacje samodzielnie przygotowanych zagadnień. Zapewniają one realizację efektów kształcenia w zakresie opanowania języka obcego na poziomie (odpowiednio) B2 i B2+. Stosowane metody i narzędzia, przy użyciu technik informacyjno-komunikacyjnych, umożliwiają przygotowanie do prowadzenia samodzielnej działalności naukowej. Studenci zostają zapoznani z metodologią badań nauk społecznych i teologicznych, w ramach seminariów odpowiednio: licencjackiego i magisterskiego przygotowują pod okiem specjalistów projekty badawcze, które podlegają korektom i ocenie. Przez wykorzystanie literatury fachowej zdobywają specjalistyczną wiedzę z zakresu prowadzonych badań, którą aplikują w przygotowywany własny projekt badawczy. Proces kształcenia jest dostosowywany do indywidualnych potrzeb studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, umożliwiając im osiągnięcie efektów uczenia się. W przypadku

studentów z indywidualnymi potrzebami stworzone są im możliwości dostosowania metod dydaktycznych. Sprzyjają temu niewielkie grupy zajęciowe i kontakt nauczyciela akademickiego ze studentami, a w ten sposób jest możliwe zindywidualizowanie ścieżki kształcenia.

Dokumentacja odnosząca się do prowadzenia praktyk zawodowych jest kompletna, dostępna na stronie internetowej Uczelni. Analiza dzienników praktyk studentów potwierdziła właściwe procedury stosowane na potrzeby odbywania praktyk. Wszystkie strony zaangażowane w praktyki (student, uczelnia, podmiot przyjmujący) współpracują, dobrze realizując swoje zadania i kompetencje. Uczelnia stworzyła zestawienie instytucji, z którymi ma podpisane wieloletnie porozumienia o współpracy w ramach realizacji studenckich praktyk zawodowych.

Treści programowe określone dla praktyk oraz wymiar praktyk są zgodne z wymaganiami. Realizacja praktyk w planie studiów na semestrze 4. (w miesiącach letnich po sesji egzaminacyjnej), jak również dobór miejsc odbywania praktyk, zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Jednakże problematyczne może okazać się zaliczanie praktyk zawodowych dopiero w ramach semestru 5. Zaleca się sprecyzowanie i dostosowanie procedury realizacji praktyki oraz jej zaliczenia do jednego semestru. Praktykom została przyporządkowana właściwa liczba punktów ECTS. Rekomenduje się także jasne określenie celów, zasad organizacji i różnic zachodzących pomiędzy praktyką zawodową ciągłą a praktyką zawodową śródroczną. Programy praktyk są skonstruowane właściwie. Umożliwiają nabycie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji, które pozwalają na swobodne poruszanie się po rynku pracy. Efekty uczenia się zawarte w karcie modułu, dedykowane praktykom, są odpowiednio dopasowane i korespondują z efektami założonymi dla pozostałych zajęć. Potwierdzają to wpisy w dziennikach praktyk, sprawozdaniach z praktyk oraz kartach weryfikacji efektów uczenia się. Metody weryfikacji efektów uczenia się dla praktyk są właściwe - nadzór opiekuna i karta praktyk. Ocena osiągniętych przez studenta efektów dokonywana jest gruntownie przez zakładowego opiekuna praktyk w skali ocen od 2 – 5 oraz w formie opisowej. Zaliczenie praktyk przez uczelnianego opiekuna następuje na podstawie rozmowy ze studentem, a także dokumentacji w postaci: analizy dziennika praktyk, sprawozdania napisanego przez zakładowego opiekuna praktyk, oceny karty weryfikacji zakładanych efektów uczenia się, samooceny studenta. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Posiadają oni wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu praktyk, uzupełnione udziałem w programach i projektach związanych z zawodowym rynkiem pracy, są wśród nich doradcy zawodowi.

Z analizy dokumentów udostępnionych zespołowi oceniającemu odnoszących się do praktyk już odbytych wynika, że metody weryfikacji osiągniętych efektów dokonywane przez praktykodawców (dzienniki praktyk, rozmowa z praktykantem, ankietyzacja) są właściwe i rzetelnie weryfikują przebieg praktyk. Przed rozpoczęciem praktyk uczelniany opiekun praktyk odbywa spotkanie ze studentami przedstawiając im zasady ich odbywania. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągnięte na praktykach podlegają systematycznej ocenie, dokonywanej z udziałem studentów (wypełniają ankietę), której wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji (dzięki czemu na bieżąco analizowana i aktualizowana jest lista podmiotów, z którymi Uczelnia współpracuje).

Studenci udający się na praktyki mogą miejsce ich odbywania wybrać spośród szerokiej listy podmiotów o zróżnicowanym charakterze, z którymi Uczelnia posiada podpisane stosowne

porozumienia krótko i długoterminowe w ramach ocenianego kierunku, czy organach administracji publicznej. Istnieje również możliwość odbycia praktyki w miejscu zaproponowanym przez studenta. Regulamin, program, dziennik praktyk oraz pozostała dokumentacja związana z ich realizacją stworzona jest przejrzysta. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o z góry określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe.

Wszystkie zajęcia dydaktyczne – jako zajęcia na studiach stacjonarnych – odbywają się w salach gmachu Kampusu Głównego Uczelni lub w Areszcie Śledczym (Zakładzie Karnym) w Lublinie w blokach półtoragodzinnych, z przerwami 15-minutowymi. Wyjątek stanowią zajęcia z wychowania fizycznego oraz technologii informatycznej, które prowadzone są w specjalistycznych pomieszczeniach Uczelni. Taki układ zajęć dydaktycznych pozwala na efektywne i optymalne wykorzystanie czasu studentów, bez zbędnych przerw, daje także do ich dyspozycji wystarczającą liczbę godzin na pracę własną. Także konsultacje nauczycieli akademickich wpisują się w te ramy czasowe. Specyfiką kształcenia na kierunku nauki o rodzinie jest prowadzenie wszystkich zajęć w małych grupach zajęciowych. Czas przeznaczony na weryfikację efektów uczenia się w postaci zapewnienia odpowiedniej długości sesji zaliczeniowej i egzaminacyjnej oraz sesji poprawkowej jest zaplanowany właściwie i umożliwia przygotowanie się do egzaminów i zaliczeń. Umożliwia on weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Informacje zwrotne pozwalają na podejmowanie przez studentów odwołań i decyzji o ponownym przystąpieniu do egzaminu. Terminy kolokwium, zaliczeń i egzaminów są podawane studentom z wystarczającym wyprzedzeniem.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Dla studiów I stopnia: Kryterium spełnione częściowo

Dla studiów II stopnia: Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tych dyscyplinach. Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Program, organizacja i nadzór nad realizacją praktyk zawodowych, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych. Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Po zapoznaniu się z przedłożoną dokumentacją, stwierdza się, że efekty uczenia się przewidziane dla praktyk zawodowych są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć. Treści programowe określone dla praktyk, ich wymiar, przyporządkowana liczba punktów ECTS, umiejscowienie praktyk w planie studiów, dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk – w tym z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość – są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Dokumentacja przebiegu praktyk odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte, opublikowane i publicznie dostępne kryteria. Na podstawie analizy dokumentacji stwierdza się, że ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Analiza dokumentów pozwala także na stwierdzenie, że kompetencje, doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk i ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i umożliwiają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Wskazane są osoby odpowiedzialne za organizację i nadzór nad praktykami. Zakres zadań i odpowiedzialności opiekunów praktyk został określony, zaś wytyczne które muszą spełnić placówki organizujące praktyki są publicznie dostępne. Reguły zatwierdzania miejsca praktyk samodzielnie wybranego przez studenta, warunki kwalifikowania na praktykę, procedurę potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy są precyzyjnie określone. Zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania oraz zakres współpracy osób nadzorujących praktyki i sposoby komunikowania się są określone. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o z góry określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe. Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągnięte na praktykach podlegają systematycznej ocenie z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Ocena dla studiów I stopnia: Sformułowana rekomendacja nie wpływa na ocenę końcową kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczącej:

1. sposobu zaliczania praktyk zawodowych.

Ocena dla studiów II stopnia: Kryterium spełnione.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Dostosowanie programu studiów w zakresie praktyk do realizacji w warunkach izolacji na terenie aresztu śledczego i zakładu karnego jest unikatem w skali całego kraju.

Rekomendacja (dla studiów I stopnia):

1. Rekomenduje się także jasne określenie celów, zasad organizacji i różnic zachodzących pomiędzy praktyką zawodową ciągłą a praktyką zawodową śródroczną.

Zalecenia (dla studiów I stopnia):

1. Zaleca się przeprowadzanie weryfikacji efektów kształcenia realizowanych w ramach praktyk w semestrze ich realizacji.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Uczelnia przyjęła przejrzyste oraz selektywne kryteria kwalifikacji i procedur rekrutacyjnych. Zasady przyjęcia na studia na kierunku nauki o rodzinie określone są przez Uchwały Senatu KUL. Na studia na kierunku na obu poziomach studiów przyjmowani są kandydaci w ramach limitu miejsc zatwierdzonego przez Senat Uczelni; w razie przekroczenia limitu miejsc decyduje ilość uzyskanych punktów otrzymanych w toku procesu rekrutacyjnego. Przy rekrutacji na studia I stopnia na ocenianym kierunku brane są pod uwagę wyniki uzyskane przez kandydatów na egzaminie maturalnym z następujących przedmiotów (po 1/3): język polski, język obcy nowożytny, jeden przedmiot do wyboru wskazany przez kandydata. W uchwale rekrutacyjnej zamieszczona jest tabela z algorytmem przeliczeniowym punktów kandydata. Określone przez jednostkę wymogi są bezstronne i przez podawane przeliczniki wyników matur zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów. Uchwała rekrutacyjna określa także wymagania dla cudzoziemców ubiegających się o przyjęcie na studia. Warunki przyjęcia na studia na ocenianym kierunku są przejrzyste oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zaplanowanych podczas studiów efektów uczenia się.

W przypadku rekrutacji na studia II stopień do postępowania kwalifikacyjnego mogą przystąpić osoby legitymujące się dyplomem ukończenia dowolnych studiów co najmniej I stopnia. Kryterium kwalifikacji stanowi jedynie ocena na dyplomie. Uczelnia nie wskazała zakresu kompetencji wstępnych kandydatów i przyjmuje wszystkich, bez względu na obszar, dziedzinę i dyscypliny naukowe, do których zostały przypisane program studiów na studiach I stopnia bądź jednolitych magisterskich. Rekomenduje się określenie zakresu wymaganych kompetencji wstępnych dla kandydatów na studia II stopnia ocenianego kierunku, a także wskazanie modusu ich weryfikacji. Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne w Uczelni uwzględniają informację o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu. Zasady przyjęcia na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się reguluje Uchwała Senatu w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia I i II stopnia. Potwierdzanie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów jest przeprowadzane w celu zaliczenia kandydatowi określonych zajęć wraz z przypisaniem do każdego z nich efektów uczenia się oraz liczby pkt ECTS przewidzianych w programie studiów kierunku nauki o rodzinie I lub II stopnia. Przyjęte zasady pozwalają na identyfikację efektów uczenia się i ocenę ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów ocenianego kierunku. W przypadku studentów Uczelni warunkiem przeniesienia zajęć zaliczonych w innej jednostce organizacyjnej KUL albo poza KUL, w tym w uczelni zagranicznej, w miejsce punktów

przypisanych zajęciom i praktykom określonym w planie i programie studiów, jest stwierdzenie zbieżności uzyskanych efektów uczenia się.

Przyjęte w jednostce wymogi edytorskie, formalne i metodologiczne prac dyplomowych odpowiadają koncepcji kształcenia i odpowiednio poziomowi PRK 6 i 7. Wymagania stawiane podczas egzaminów dyplomowych są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się zgodnych z poziomem (odpowiednio) 6 i 7 PRK oraz dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Prace dyplomowe podejmują tematykę zgodną z dyscyplinami deklarowanymi przez jednostkę. Jednostka wskazała dyscypliny naukowe, w zakresie których może być przygotowywana praca dyplomowa. Określono merytoryczne kryteria, jakie powinna spełniać praca dyplomowa na studiach pierwszego i drugiego stopnia z uwzględnieniem progresu kompetencji między poziomami studiów. Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor pracy oraz jeden recenzent. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i odbywa się przed komisją powołaną przez dziekana WT.

Zasady weryfikacji i oceniania stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się, określone w regulaminie studiów, umożliwiają monitorowanie postępów uczenia się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Stosowany system umożliwia równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Studentom z niepełnosprawnością są stwarzane warunki do optymalnego wykorzystania ich możliwości, np. przez wydłużenie czasu trwania egzaminu, zamiany formy pisemnej na ustną lub przez techniczną pomoc asystenta osoby z niepełnosprawnością. W tym zakresie istnieją odpowiednie procedury określone przez Uczelnię, wskazane w regulaminie studiów. Metody weryfikacji efektów uczenia się, a także kryteria oceniania są określane w sylabusie zajęć. Metody weryfikacji efektów uczenia się proponowane przez jednostkę pozwalają na bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Studenci są powiadamiani o wynikach dotyczących stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Po każdym zaliczeniu i egzaminie student ma prawo wglądu do pracy zaliczeniowej/egzaminacyjnej w terminie 3 dni od ogłoszenia wyników zaliczenia/egzaminu. Student, który zasadnie kwestionuje uzyskaną ocenę, formę lub przebieg zaliczenia/egzaminu, może wystąpić z wnioskiem do Prodziekana ds. Studenckich o komisyjne sprawdzenie pracy lub o egzamin komisyjny. W jednostce prowadzącej kierunek nie istnieje specjalny regulamin rozwiązywania sytuacji konfliktowych, istnieje jednak dobrze funkcjonująca praktyka usankcjonowana Regulaminem studenckim. Zgłaszane przez studentów skargi w postaci niezadowolonia z działalności wydziału i jego pracowników lub studentów podlegają analizie właściwego Prodziekana wydziału. Uczelnia stosuje Otwarty System Antyplagiatowy, co daje możliwość sprawdzenia stopnia oryginalności prac oraz stopnia zapożyczeń. Na wydziale przewidziana jest również określona procedura postępowania w przypadku naruszeń prawa autorskiego w pracach dyplomowych oraz w przypadku korzystania z niedozwolonych pomocy podczas egzaminu. Stosowane na kierunku metody sprawdzania i oceniania poziomu realizacji efektów uczenia się podczas procesu kształcenia uzależnione są od strategii przyjętej przez nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia. Informacje na ten temat podawane do wiadomości studentom w czasie pierwszych zajęć. Metody weryfikacji są różnorodne, specyficzne i zapewniają skuteczną ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Najczęściej stosowanymi metodami weryfikacji są: egzamin pisemny lub ustny, test otwarty lub

zamknięty, praca pisemna, referat, prezentacja. Wśród metod weryfikacji przewiduje się sprawdzanie przez nauczyciela akademickiego samodzielnej pracy z tekstem naukowym oraz prób rozstrzygnięcia konkretnych dylematów etycznych na podstawie zdobytej wiedzy (studium przypadku). Stawiane wymagania są przejrzyste i umożliwiają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się.

Kształcenie w zakresie językowym kończy się egzaminem stwierdzającym umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie odpowiednio: B2 i B2+. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego na poziomie (odpowiednio) B2 lub B2+, a są nimi: kolokwia i sprawdziany w zakresie mówienia, czytania, pisania i słuchania (rozumienia), przygotowanie eseju, pracy pisemnej lub recenzji, a także projektu.

Efekty uczenia się uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz projektów i prac dyplomowych, a także dzienników praktyk wskazują na zasadniczo właściwe podejście do weryfikacji procesu kształcenia. Są one dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany. Prace etapowe wskazują na ich poprawny przebieg i poprawną, zróżnicowaną ocenę, a także na przekazywanie studentom informacji zwrotnej na temat ich jakości. W wyniku analizy udostępnionych przez Uczelnię prac etapowych stwierdzono, że nie wszystkie w należyty sposób weryfikują efekty uczenia się w zakresie wiedzy (pojawiały się treści nie ujęte w sylabusie np. tezy egzaminacyjne z zajęć *system pomocy społecznej w Polsce* - wśród tez egzaminacyjnych znajdują się zagadnienia z bioetyki), umiejętności i kompetencje społeczne (niewłaściwy dobór metod weryfikacji, który uniemożliwia weryfikację wszystkich zakładanych efektów uczenia się – np. na zajęciach *trening umiejętności społecznych*). Tematyka prac etapowych nie zawsze odpowiada zakresowi kształcenia, a stosowane metody i zawartość treściowa nie zawsze jest poprawna. W niektórych przypadkach trudno było stwierdzić właściwą formę doboru metod weryfikacji ze względu na brak dostępności sylabusu (np.: w ramach zajęć *zarządzanie*). Dlatego zaleca się w pracach etapowych bardziej wnikliwą, dostosowaną metodycznie i opartą na treściach merytorycznych zwartych w sylabusach weryfikację efektów uczenia się.

W Uczelni jest dokonywana analiza pozycji absolwentów na rynku pracy lub w dalszej edukacji, która wskazuje, że ukończenie kierunku nauki o rodzinie daje duże możliwości znalezienia zatrudnienia na wielu obszarach, na których odbywa się praca z rodzinami i dla rodzin, lub możliwość dalszego kształcenia się w ramach Szkoły Doktorskiej.

Rodzaje i tematyka prac etapowych i egzaminacyjnych są zróżnicowane w zależności od poziomu studiów i specyfiki przedmiotu i mieszczą się w dziedzinach, do których przypisany jest kierunek. Oceny stawiane w recenzjach prac dyplomowych są zróżnicowane i ich wysokość jest uzasadniana w treściach recenzji jakością tych prac. Wymagania stawiane podczas egzaminów są dostosowane do poziomu i profilu oraz efektów uczenia się zgodnych z (odpowiednio) 6 i 7 poziomem PRK oraz dyscyplin (różnych dla studiów 1 i 2 stopnia), do których kierunku jest przyporządkowany. Poddane weryfikacji prace dyplomowe posiadają dobry lub bardzo dobry poziom merytoryczny i poprawność metodologiczną.

Studenci kierunku nauki o rodzinie biorą udział w projektach naukowych. Studenci angażują się w organizowanie konferencji w ramach komitetów organizacyjnych, wygłaszają referaty, które po weryfikacji publikowane są w periodykach KUL. Także publikowane wyniki badań w ramach prac dyplomowych i w ramach aktywności w Kole Naukowym potwierdzają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się określonych dla kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę.

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, zasadniczo umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. System weryfikacji efektów uczenia się zasadniczo umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz w miarę rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe i inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja w ramach Szkoły Doktorskiej potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczącej:

1. braku należytej pod względem merytorycznym i metodycznym weryfikacji efektów uczenia się w pracach etapowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się należyta pod względem merytorycznym i metodycznym weryfikację efektów uczenia się w pracach etapowych.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku nauki o rodzinie I i II stopnia posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe w zakresie dyscyplin, do których oceniany kierunek został przyporządkowany [tj. nauki teologiczne, nauki socjologiczne, psychologia, pedagogika oraz nauki prawne, nauki o zdrowiu (studia I stopnia) a także nauki o zarządzaniu i jakości (studia II stopnia)] Znajduje to swoje przełożenie w zakresie prawidłowej realizacji zajęć, w tym nabywania przez studentów kompetencji badawczych. Struktura kwalifikacji, a także liczebność kadry w stosunku do liczby studentów pozwalają na właściwą i poprawną realizację zajęć. W roku akademickim 2024/25 na ocenianym kierunku prowadziło zajęcia 44 nauczycieli akademickich, w tym były to osoby zatrudnione jako pracownicy badawczo-dydaktyczni (4 osoby posiadające tytuł naukowy profesora, 10 - doktora habilitowanego, zatrudnione na stanowisku profesora uczelni oraz 16 - stopień naukowy doktora) oraz osoby zatrudnione jako pracownicy dydaktyczni (1 osoba posiadająca stopień naukowy doktora habilitowanego, 6 - stopień doktora oraz 2 - tytuł zawodowy magistra).

Nauczyciele akademicki, a także inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku nauki o rodzinie I i II stopnia posiadają odpowiednie kompetencje dydaktyczne w tym kompetencje związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Posiadanie niniejszych kompetencji uwidocznione jest w postaci wyboru prawidłowych metod dydaktycznych czy prawidłowego sposobu prowadzenia zajęć na hospitowanych zajęciach. u Podobnie przydział zajęć, a także obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, pozwala na właściwą realizację zajęć. Uczelnia w sposób poprawny wykorzystuje posiadany potencjał kadrowy, co znajduje swoje odzwierciedlenie w przydziale zajęć poszczególnym nauczycielom akademickim. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami i nie budzi zastrzeżeń, a realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest systematycznie i na bieżąco monitorowana.

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest adekwatny do potrzeb związanych z właściwą i poprawną realizacją zajęć - również w odniesieniu do zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W doborze prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku (I i II stopień) uwzględniany jest ich dorobek naukowy, doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne.

Uczelnia zaspokaja potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia w zakresie doskonalenia kompetencji dydaktycznych, w tym kompetencji związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, czego przykładem jest procedura umożliwiająca otrzymanie dofinansowania w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników Uczelni (np. kursy dokształcające, szkolenia, studia podyplomowe, staże). Nauczyciele akademicki mają możliwość uzyskania wsparcia w ramach działalności Centrum Dydaktyki Akademickiej w postaci m.in indywidualnych konsultacji z ekspertami z zakresu nowoczesnych metod dydaktycznych czy w postaci szkoleń realizowanych w ramach projektu "Doskonały dydaktyk KUL". Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku (I i II stopień) korzystają z oferty szkoleń Centrum Dydaktyki Akademickiej (np. szkolenia: Zastosowanie sztucznej inteligencji w działalności dydaktycznej i naukowej; Tworzenie webinarów jako formy wspomagającej prowadzenie zajęć; Metody oceniania i weryfikacji efektów uczenia się).

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów oraz przez innych pracowników Uczelni w formie hospitacji zajęć. Kwestionariusz ewaluacyjny zajęć dydaktycznych wypełniany przez studentów zawiera m.in pytania dotyczące sposobu prowadzenia

zajęć, a także część dotyczącą oceny realizacji karty przedmiotu oraz część dotyczącą oceny warunków prowadzenia zajęć. Natomiast karta hospitacji zajęć zawiera część uzupełnianą przez osobę hospitowaną (informacje o przeprowadzonych zajęciach w tym własna ocena realizacji celów, czy ocena trafności doboru metod dydaktycznych i użyteczności przygotowanych pomocy dydaktycznych) oraz część uzupełnianą przez osobę hospitującą (ocena zajęć dotycząca m.in. zgodności tematu i treści zajęć z kartą przedmiotu, wykorzystania pomocy dydaktycznych przez prowadzącego, aktywizacji uczestników zajęć, wykorzystania wiedzy specjalistycznej, sposobu zorganizowania zajęć przez prowadzącego). Hospitacje zajęć odbywają się zgodnie z regulaminem hospitacji zajęć dydaktycznych na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II. Uczelnia prowadzi oceny okresowe nauczycieli akademickich, które obejmują aktywność ocenianych w zakresie działalności naukowej i dydaktycznej. Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane w celach doskonalenia i rozwoju kadry. Wnioski z ocen przeprowadzanych przez studentów (kwestionariusze ewaluacyjne zajęć dydaktycznych) są omawiane na posiedzeniach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Ponadto kierownicy Katedr odbywają rozmowy indywidualne z nauczycielami akademickimi na temat ich planów rozwojowych (szkoleń, awansów), a procedura hospitacji interwencyjnych stanowi przykład działań o charakterze naprawczym. Jest ona stosowana w sytuacji uzyskania przez nauczyciela akademickiego niezadowolającej oceny uzyskanej w wyniku przeprowadzonych ocen (hospitacji, ocen studentów).

Realizowana przez Uczelnię polityka kadrowa dostarcza możliwości w zakresie kształtowania kadry prowadzącej zajęcia, sprzyjając stabilizacji zatrudnienia oraz trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia. Nauczyciele akademicy mają m.in. możliwość korzystania z oferty szkoleń Centrum Dydaktyki Akademickiej. Polityka kadrowa pozwala na stworzenie warunków pracy służących stymulowaniu i motywowaniu kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku na I i II stopniu do doskonalenia i rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych.

W ramach realizowanej na Uczelni polityki kadrowej uwzględniane są zasady rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa oraz wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec kadry prowadzącej kształcenie. Osobą odpowiedzialną za politykę kadrową w tym zakresie jest Pełnomocnik Rektora KUL ds. przeciwdziałania mobbingowi. W Uczelni funkcjonuje również Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów i Doktorantów oraz Komisja Dyscyplinarna ds. Pracowników, a także powołani zostali Rzecznicy dyscyplinarni ds. nauczycieli akademickich.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje oraz liczebność kadry prowadzącej kształcenie zapewniają prawidłową realizację zajęć, a także osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Kadra prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku posiada aktualny i udokumentowany dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe w zakresie dyscyplin, do których kierunek nauki o rodzinie został przyporządkowany. Obciążenia godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy są zgodne z wymogami.

Polityka kadrowa pozwala na dobór kadry prowadzącej kształcenie, który jest oparty o transparentne zasady i umożliwia prawidłową realizację zajęć. Polityka kadrowa sprzyja doskonaleniu i rozwojowi kadry prowadzącej zajęcia, przy uwzględnieniu wyników ocen nauczycieli akademickich, które dokonywane są w postaci ocen okresowych, ocen dokonywanych przez studentów, hospitacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna, informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne są dostosowane do potrzeb procesu kształcenia, umożliwiając realizację zajęć na kierunku nauki o rodzinie oraz osiągnięcie przez studentów założonych dla kierunku efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej. Sale jak i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie odpowiadają potrzebom procesu nauczania i uczenia się zarówno w odniesieniu do studiów prowadzonych na poziomie studiów I stopnia, jak i II stopnia. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne są sprawne i nie odbiegają od aktualnie wykorzystywanych w działalności naukowej. Ponadto pozwalają one na właściwą i prawidłową realizację zajęć, w tym zajęć z wykorzystaniem technik informacyjno-komunikacyjnych. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk komputerowych są odpowiednie i dostosowane do liczby studentów na kierunku nauki o rodzinie (I stopień i II stopień) oraz właściwe w kontekście samodzielnego wykonywania czynności badawczych przez studentów. Studenci na terenie Uczelni mają zapewniony dostęp do bezprzewodowego internetu. Większość sal wyposażona jest w odpowiedni sprzęt (projektory multimedialne, komputery, tablice). W przypadku, gdy w danej sali dydaktycznej nie ma sprzętu elektronicznego udostępniane są pracownikom projektory.

Lokalizacja Biblioteki Wydziału Teologii oraz Biblioteki Uniwersyteckiej, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, godziny otwarcia pozwalają na zapewnienie studentom właściwych i komfortowych warunków odnoszących się do korzystania z zasobów bibliotecznych zarówno w formie tradycyjnej jak i cyfrowej. Biblioteka Wydziału Teologii dysponuje nowoczesną czytelnią, która zapewnia 58 miejsc dla czytelników, indywidualne oświetlenie, a także możliwość podłączenia własnego sprzętu przez użytkowników. Użytkownicy Biblioteki mają również możliwość skorzystania z urządzeń kopiujących (specjalistyczny skaner do książek). Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej,

a także zasad korzystania z niej z przepisami BHP. Studenci I i II stopnia na kierunku nauki o rodzinie mają zapewniony dostęp do sieci bezprzewodowej, a także pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów komputerowych również poza godzinami zajęć.

Dla całości oglądu infrastruktury dydaktyczno-bibliotecznej ocenianego kierunku należy dołączyć także pomieszczenia w Centrum Dydaktyki Akademickiej KUL przy Areszcie Śledczym w Lublinie. Dydaktyka odbywa się w specjalnie wydzielonej części aresztu. Sale dydaktyczne są dobrze przygotowane do prowadzenia dydaktyki akademickiej i wyposażone w odpowiednie sprzęty. Nauczyciele akademicy mają zagwarantowane bezpieczeństwo i higienę pracy w tych szczególnych warunkach. Materiały dydaktyczne są udostępniane studentom w podręcznej bibliotece centrum dydaktycznego. Wszystkie sale są schludne i czyste.

Uczelnia dostosowała infrastrukturę dydaktyczną, naukową i biblioteczną do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób który pozwala na zapewnienie tym osobom pełnego udziału w kształceniu, prowadzeniu działalności naukowej czy korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej. Na Uczelni funkcjonuje jednostka administracyjna wspierająca i udzielająca pomocy osobom z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami, którą kieruje Pełnomocnik Rektora KUL ds. Osób z Niepełnosprawnością. Wszystkie budynki wyposażone są w podjazdy oraz windy dla osób z niepełnosprawnością, a pomieszczenia i panele w windach oznaczone zostały systemem Braille'a. Ponadto komunikaty głosowe w windach informują o kierunku jazdy oraz piętrze, na którym właśnie winda się znajduje. W Uczelni działa Centrum Aktywizacji Osób z Niepełnosprawnością, które oferuje kurs orientacji przestrzennej dla osób niewidomych oraz słabo widzących. Ponadto zapewniany jest dla osób z dysfunkcją ruchu transport na Uczelnię specjalnym samochodem z windą. Istnieje również możliwość wypożyczenia wózka inwalidzkiego oraz korzystanie z kiosków internetowych z obniżonymi blatami. Uczelnia dysponuje salami wyposażonymi w pętle indukcyjne, systemy FM i rzutniki. Oferowane jest również wsparcie tłumacza języka migowego w trakcie zajęć. Uczelnia zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami możliwość ewakuacji przy użyciu zainstalowanych w każdym budynku krzeseł ewakuacyjnych. Studentom z niepełnosprawnością, a także osobom uczestniczącym w wydarzeniach ogólnouniwersyteckich, które potrzebują wyciszenia i odpoczynku Uczelnia dedykowała pokój rekreacyjno-rehabilitacyjny, który pełni również funkcję miejsca cichej nauki.

Infrastruktura informatyczna oraz oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, pozwalają na synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi. Zarówno nauczyciele akademicy jak i studenci posiadają dostęp do platformy e-kul, która pozwala na umieszczanie materiałów dydaktycznych jak i na dostęp do katalogów i naukowych baz danych. Uczelnia zapewnia również dostęp do właściwego oprogramowania, którego zadaniem jest wspomaganie kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na kierunku nauki o rodzinie.

Zasoby biblioteczne, informacyjne a także edukacyjne są w pełni zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiając osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej oraz właściwą realizację zajęć, obejmując piśmiennictwo zalecane w sylabusach, w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów na studiach I i II stopnia. Księgozbiór Biblioteki Wydziału Teologii odnoszący się do tematyki rodziny i małżeństwa liczy około 18000 woluminatów, co stanowi 23% zbiorów Biblioteki. Uczelnia zapewnia zarówno studentom jak i nauczycielom akademickim dostęp do wielu baz elektronicznych o zasięgu międzynarodowym, z których można korzystać poprzez sieć uniwersytecką, jak i poza nią (przez system HAN). Ponadto Biblioteka umożliwia

korzystanie z pełnotekstowych publikacji Biblioteki Narodowej (Academia). Studenci mają możliwość skorzystania z profesjonalnych porad odnoszących się do interesujących ich problemów naukowych w ramach funkcjonującej na Uczelni Czytelni Informacji Naukowej. Ponadto Biblioteka Uniwersytecka wdraża nowoczesny system biblioteczo-informacyjny Alma, który m.in. dostarcza możliwości zdalnej rezerwacji materiałów bibliecznych. Osoby kształcące się w Centrum Studiów KUL przy Areszcie Śledczym w Lublinie mają możliwość korzystania z Biblioteki Aresztu Śledczego oraz z biblioteki stworzonej na potrzeby tego Centrum. Obecnie w trakcie realizacji jest projekt opracowywany przez Bibliotekę Uniwersytecką, którego celem jest zapewnienie dostępu do baz publikacji w formacie PDF. Zasoby biblieczne, informacyjne oraz edukacyjne są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Zapewniane są materiały dydaktyczne, które są opracowane w formie elektronicznej i dostępne również dla studentów z niepełnosprawnością. W ofercie dla studentów z dysfunkcją wzroku znajdują się adaptacje materiałów dydaktycznych i arkuszy egzaminacyjnych oraz możliwość korzystania z wypożyczalni sprzętu specjalistycznego (laptopy z oprogramowaniem, notatniki i linijki brajlowskie, dyktafony, czy klawiatury kontrastowe).

Uczelnia prowadzi przeglądy infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, a infrastruktura informatyczna i oprogramowanie, które może być użytkowane do celów kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są aktualizowane i unowocześniane.

Uczelnia zapewnia udział nauczycieli akademickich i studentów w przeglądach infrastruktury dydaktycznej, a wnioski z przeprowadzonych ocen są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliecznej oraz wyposażenia technicznego pomieszczeń. Przykładem są ankiety ewaluacyjne odnoszące się nie tylko do kwestii związanych z jakością kształcenia, ale także infrastrukturą lokalową. W kwestionariuszu ewaluacyjnym zajęć dydaktycznych w części III znajduje się ocena warunków prowadzenia zajęć. Studenci obok oceny dostosowania pomieszczeń, w których odbywały się zajęcia do liczebności i charakteru zajęć, oceny wyposażenia tych pomieszczeń, ich stanu technicznego, oceny sprzętu, mogą także wskazać uwagi i sugestie dotyczące sal wykładowych. Organizowane są również spotkania władz Wydziału z Samorządem Studentów, na których studenci mają możliwość zgłoszenia swoich uwag i sugestii dotyczących spraw dla nich istotnych. Przykładem wykorzystania wyników monitoringu kadry dydaktycznej w celu doskonalenia infrastruktury dydaktycznej są działania podejmowane w zakresie zakupu nowego sprzętu do sal wykładowych (komputery, rzutniki, kamery, tablice multimedialne).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblieczna, wyposażenie techniczne sal, pomoce i środki dydaktyczne odpowiadają w pełni na potrzeby procesu nauczania i uczenia się i są adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej, umożliwiając osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów I i II stopnia na kierunku nauki o rodzinie. Uczelnia zapewnia zgodność infrastruktury dydaktycznej i bibliecznej z przepisami BHP oraz zapewnia dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Studenci mają zapewniony dostęp do sieci bezprzewodowej oraz pomieszczeń dydaktycznych poza godzinami zajęć w celu realizacji projektów. Zasoby biblieczne informacyjne oraz edukacyjne są

aktualne i adekwatne do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Uczelnia dba o rozwój i doskonalenie infrastruktury dydaktycznej i naukowej a także zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Uczelnia zapewnia studentom z niepełnosprawnością, a także osobom, które potrzebują wyciszenia i odpoczynku pokój rekreacyjno-rehabilitacyjny. Jego wyposażenie jest w pełni przystosowane do potrzeb procesu rehabilitacyjnego, ale może być on również wykorzystywany jako miejsce cichej nauki. Pokój wyposażony został m.in. w artykuły rehabilitacyjne przeznaczone do samodzielnych ćwiczeń. Z jednej strony wyposażenie pokoju (lampy, kanapy, fotele) czyni tę przestrzeń przyjazną i komfortową, a z drugiej strony wyposażenie pokoju (łóżko, sprzęt do ćwiczeń) służy aktywności fizycznej i korzystaniu z różnych form rehabilitacji.
2. Uczelnia poprzez współpracę z Aresztem Śledczym w Lublinie stworzyła unikatowe w skali Europy miejsce do studiowania w systemie penitencjarnym. Infrastruktura dydaktyczno-biblioteczna została dostosowana i podporządkowana celom procesu kształcenia w ramach Centrum Dydaktyki Akademickiej KUL przy Areszcie Śledczym w Lublinie.

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Działalność instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów na kierunku nauki o rodzinie, jest zgodna z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku. Zasięg współpracy koncentruje się głównie na mieście Lublin i regionie, jej zakres jest zróżnicowany, głównie skupiony na oferowaniu miejsc praktyk zawodowych dla studentów oraz współpracy w zakresie doskonalenia programu studiów.

Z analizy zasięgu działalności podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego wynika, że studenci ocenianego kierunku mają, poprzez m.in. odbywanie praktyk zawodowych, możliwość nabycia wiedzy i umiejętności pożądaných na lokalnym rynku pracy. Zakres funkcjonowania przedsiębiorstw i instytucji, z którymi współpracuje Uczelnia w ramach kierunku nauki o rodzinie odzwierciedla misję Uczelni, realizowaną koncepcję kształcenia i nadaje kształt zakładanym celom związanym z potrzebami regionalnej gospodarki. Podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego (przedsiębiorstwa i instytucje), z którymi współpracuje Uczelnia w ramach ocenianego kierunku, reprezentują zróżnicowane spektrum działalności sektora publicznego, prywatnego i społecznego

wraz z rozbudowaną współpracą międzysektorową. Należy przywołać takie podmioty, jak: areszt śledczy w Lublinie, kurator sądowy Sądu Okręgowego w Lublinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, SOS Wioski Dziecięce, Hospicjum Dobrego Samarytanina.

Władze Uczelni podpisały umowy o stałej współpracy obejmujące zróżnicowany i kompleksowy jej zakres. Umowy zawierają m.in. zapisy odnoszące się do opiniowania programów i planów studiów, co przekłada się na realny wpływ konkretnych podmiotów na kształtowanie sylwetki absolwenta ocenianego kierunku. Ten rodzaj współpracy potwierdzony został dokumentami w formie pisemnych opinii, ocen oraz zgłaszanych propozycji przedstawionymi do wglądu zespołu oceniającego.

Wiodące obszary współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym, to przede wszystkim realizacja praktyk zawodowych, wizyty studyjne m.in. w administracji publicznej – Miasto Lublin, angażowanie praktyków do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Studenci ocenianego kierunku określili, że realizacja praktyk jest największym obszarem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w sferze ustalania programów, celów i efektów, jakie powinni osiągnąć praktykanci, a następnie przyszli absolwenci ocenianego kierunku. Proces wymiany poglądów i możliwości, poszukiwanie najbardziej pożądanых cech, kompetencji oraz kwalifikacji pracowników dokonuje się najczęściej w trakcie nieformalnych rozmów, hospitacji lub podsumowań praktyk.

Przydatność i skuteczność praktyk w procesie dydaktyki została potwierdzona przez studentów, podczas spotkania z zespołem oceniającym. Wśród pracodawców obecnych na spotkaniu zespołu oceniającego z otoczeniem społeczno-gospodarczym byli absolwenci Uczelni.

Podczas wizytacji nie zidentyfikowano prac etapowych oraz dyplomowych, które byłyby wynikiem współpracy Uczelni z przedsiębiorcami lub powstawały na zlecenie pracodawców.

Uczelnia zawarła porozumienia z wieloma sygnatariuszami, obrazujące działanie partnerstwa lokalnego na rzecz promocji mobilności zawodowej na rynku pracy. Dzięki temu Uczelnia może w ciągły sposób monitorować potrzeby rynku pracy i aktualną ofertę zatrudnienia oraz doskonalić i poszerzać kwalifikacje zawodowe oraz kompetencje studentów. Współpraca ta umożliwia wymianę doświadczeń, a także dokonywanie analiz podmiotów odpowiedzialnych za lokalny rynek pracy.

Długotrwała współpraca Uczelni z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego umożliwia właściwą selekcję i dobór podmiotów, z którymi współpracuje Uczelnia w ramach ocenianego kierunku, pozwala zorganizować zestawienie kilkudziesięciu pracodawców, którzy są w stanie zagwarantować studentom należyty przebieg realizacji programu praktyk. Współpraca z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego odbywa się przez cały proces kształcenia, uwzględniając wymiar doradztwa zawodowego, wchodzenia studenta na rynek pracy, a zwieńczona jest monitoringiem losów absolwentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest dobra i daje wymierne efekty w procesie nauczania. Rozpiętość organizacyjna otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi ciągle

współpracują władze jednostki prowadzącej oceniany kierunek umożliwia niezwłoczne reagowanie na zmiany zachodzące na rynku pracy. Pozwala także na właściwy wybór miejsc odbywania praktyk, racjonalnych ram współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, wspólnego ustalania efektów uczenia się. Ankiety wśród studentów i pracodawców połączone z badaniami losów absolwentów i uzupełnione o opinie otoczenia społeczno-gospodarczego na temat jakości kształcenia dają perspektywę dopasowania treści programu dydaktycznego, który jest adekwatny do potrzeb zmieniającego się rynku pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia odpowiadają koncepcji i celom kształcenia. Uczelnia wspiera proces kształcenia językowego zarówno w odniesieniu do prowadzonej współpracy międzynarodowej, jak i oferowanych studentom zajęć w języku obcym. Studenci kierunku nauki o rodzinie na drugim stopniu studiów mają możliwość uczestniczenia w zajęciach prowadzonych w języku obcym (język angielski, niemiecki, włoski oraz rosyjski). Studenci mają również możliwość uczestniczenia w zajęciach prowadzonych przez profesorów wizytujących. Wśród wybieranych zajęć znajdują się następujące zajęcia prowadzone w języku obcym: *Ethnomusicology and Film, Poland and its History and Culture, Charity in Catholic Church* oraz *Positive Education*.

Uczelnia stwarza warunki i wspiera rozwój międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich oraz studentów. W latach 2019 – 2023 pięciu pracowników uczestniczyło łącznie w 8 stażach naukowych i szkoleniowych, m.in. w takich ośrodkach jak: Pontificia Università Gregoriana, Ludwig-Maximilians-Universität München, University of Notre Dame, Sulkhan-Saba Orbelian University. Nauczyciele akademicy uczestniczyli również w wyjazdach zagranicznych w ramach programu Erasmus+ zarówno w celach dydaktycznych jak i szkoleniowych (Słowacja, Ukraina, Hiszpania, Niemcy, Gruzja, Turcja, Liban, Irlandia, Francja oraz Kenia). Nauczyciele akademicy są także członkami międzynarodowych zespołów badawczych, w tym m.in. takich projektów jak: „Centralność religijności a postawy wobec hazardu, zaangażowanie w hazard i zaburzenia hazardowe. Porównawcze badania polsko – gruzińskie”, „Implementácia soft skills do osnov študijného programu u sociálna práca”, „e-Games: gry hazardowe i P2W, dane epidemiologiczne, analiza ryzyka uzależnienia, profile graczy. Badania wielonarodowe”. Ponadto nauczyciele akademicy uczestniczyli w ponad 40 konferencjach międzynarodowych, wśród których wymienić można m.in. Sociálna práca v súčasnej spoločnosti (Słowacja), Актуальні проблеми освіти XXI століття (Ukraina), Social

Intervention: an European and International Perspective (Hiszpania), Soft skills – výzva súčasnej sociálnej práce (Słowacja), The 6th International Scientific Conference “Opportunities to achieve the SDGs: Research & Development” (Gruzja), Gam(bl)ing: Marchandisation du récréatif à l'ère du numérique (Kanada), „Service-Learning: Transforming Higher Education from Within” (Włochy). Uczelnia stwarza również możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich w zakresie mobilności wirtualnej, czego przykładem są możliwości uczestniczenia w konferencjach online, czy konsultacje online prowadzone w ramach realizowanych projektów badawczych.

Uczelnia oferuje studentom kierunku nauki o rodzinie (stopień I i II) możliwość uczestniczenia w wyjazdach zagranicznych w ramach programu Erasmus+, w tym odbycia części praktyk studenckich. Osobami odpowiedzialnymi za wsparcie studentów w tym zakresie (m.in. poprzez informowanie studentów o możliwościach oraz zasadach uczestnictwa w programie, prowadzenie spotkań informacyjnych) są: Wydziałowy Koordynator programu Erasmus+ oraz Koordynator Programu Erasmus + dla kierunku nauki o rodzinie. Ponadto Dział Współpracy Międzynarodowej zajmuje się wspieraniem organizacji wymiany studentów w ramach różnorodnych programów wymian międzynarodowych, w tym w ramach programu Erasmus+.

Choć studenci kierunku nauki o rodzinie nie brali do tej pory udziału w projektach międzynarodowych, obok wymienionego już programu Erasmus+. Uczelnia stwarza studentom możliwości skorzystania z następujących projektów: Środkowoeuropejski Program Studiów Uniwersyteckich CEEPUS, Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej NAWA – Programy im. Iwanowskiej, im. Bekkera, im. Ulama, im. Zawackiej, stypendia Funduszu Wyszehradzkiego, Adams Fellowship Program – Nanovic Institute, stypendium Fullbrighta, Niemieckiej Centrali Wymiany Akademickiej DAAD. Dział Współpracy Międzynarodowej prowadzi działalność wspierającą studentów również w zakresie uczestniczenia w procesie tzw. umiędzynarodowienia w domu poprzez udzielanie się w International Student Support Centre, a także podejmuje działania służące integrowaniu studentów lokalnych ze studentami z zagranicy czego przykładem jest program Guardian Angels.

Uczelnia prowadzi okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia w ramach ocen okresowych nauczycieli akademickich. Jednym z obszarów oceny okresowej nauczycieli akademickich jest ocena prowadzonej przez nich działalności o charakterze międzynarodowym. Ponadto Władze Dziekańskie organizują spotkania, których celem jest omówienie uwag studentów dotyczących procesu kształcenia oraz funkcjonowania Wydziału Teologii. Uwagi studentów są przekazywane również w trakcie konsultacji z opiekunami poszczególnych roczników, spotkań cyklicznych semestralnych czy wyjazdów integracyjnych. Rekomenduje się poszerzenie systemu okresowego oceniania stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, które będzie obejmowało ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej zarówno kadry, jak i studentów oraz wykorzystywanie wyników owych ocen do intensyfikowania umiędzynarodowienia kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności związanej z kierunkiem nauki o rodzinie zarówno w odniesieniu do nauczycieli akademickich jak i studentów. Umiejdzynarodowienie kształcenia podlega ocenom w ramach przeprowadzanych systematycznie ocen okresowych nauczycieli akademickich. Studenci mają możliwość zgłaszania uwag dotyczących stopnia umiejdzynarodowienia procesu kształcenia w różnych formach, m.in. w trakcie spotkań organizowanych przez Władze Dziekańskie czy konsultacji z opiekunami poszczególnych roczników, jednakże warto poszerzyć system okresowego oceniania stopnia umiejdzynarodowienia kierunku, tak aby pozwalał on na dogłębną analizę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów oraz stwarzał możliwości wykorzystania wyników okresowych przeglądów do intensyfikowania umiejdzynarodowienia kształcenia. Sformułowana rekomendacja nie wpływa na ocenę końcową kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się poszerzenie systemu okresowego oceniania stopnia umiejdzynarodowienia kształcenia, które będzie obejmowało ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej zarówno kadry, jak i studentów oraz wykorzystywanie wyników owych ocen do intensyfikowania umiejdzynarodowienia kształcenia.

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Na kierunku nauki o rodzinie wsparcie studentów w procesie uczenia się oraz ich rozwoju społecznego, naukowego i zawodowego realizowane jest w sposób kompleksowy, systematyczny i adekwatny do potrzeb. Działania uczelni są adekwatne do potrzeb i wymagań studentów.

Proces uczenia się wspierany jest poprzez nowoczesne rozwiązania dydaktyczne i technologiczne. Zajęcia prowadzone są z wykorzystaniem platform Moodle i MS Teams, co zapewnia studentom stały dostęp do materiałów dydaktycznych, komunikacji z wykładowcami oraz możliwości uczestnictwa w zajęciach zdalnych i hybrydowych. Niewielkie grupy zajęciowe (średnio 10-osobowe) umożliwiają indywidualizację nauczania i bezpośredni kontakt z kadrami, co znacząco podnosi efektywność procesu dydaktycznego. Studenci uczestniczą także w specjalistycznych warsztatach i wizytach studyjnych w instytucjach takich jak SOS Wioska Dziecięca w Kraśniku, Urząd Miasta Lublin czy placówki opiekuńcze i terapeutyczne.

W ramach wsparcia rozwoju naukowego studentom oferowane są liczne możliwości uczestnictwa w projektach badawczych, konferencjach i działaniach organizowanych przez koła naukowe. Istotnym elementem są działania w zakresie przygotowania do korzystania z infrastruktury i oprogramowania – m.in. poprzez szkolenia z zakresu metod i technik kształcenia na odległość. Dodatkowo, funkcjonuje

system zachęt do aktywności naukowej, obejmujący pomoc merytoryczną, organizacyjną i finansową. Przykładem może być aktywne uczestnictwo studentów w programach międzynarodowych (np. Erasmus+, CEEPUS, DAAD, Fullbright) oraz w projektach grantowych i szkoleniowych organizowanych przez Dział Projektów Akademickich KUL.

Uczelnia dba również o rozwój studentów wybitnych, oferując im możliwość uzyskania stypendiów Rektora, stypendiów ministra oraz innych form wsparcia finansowego i merytorycznego. Powyższe rozwiązanie ma charakter systemowy i oparty jest na przejrzystych kryteriach.

Różnorodne formy aktywności pozanaukowej są również wspierane – zarówno sportowe, artystyczne, organizacyjne, jak i te związane z przedsiębiorczością. Działalność Koła Naukowego Studentów Nauk o Rodzinie, jak również aktywność studentów w ramach samorządu są nie tylko akceptowane, ale i promowane oraz wspierane materialnie i organizacyjnie przez uczelnię.

W sposób szczególny uczelnia dostosowuje wsparcie do indywidualnych potrzeb studentów, w tym studiujących w trybie niestacjonarnym, pracujących, wychowujących dzieci, a także studentów z niepełnosprawnościami i zagranicznych. Wyróżniającą się praktyką w tym zakresie jest prowadzenie kształcenia w jednostce penitencjarnej – Centrum Studiów KUL w Areszcie Śledczym w Lublinie. Studenci odbywający karę pozbawienia wolności mają zapewnione elastyczne podejście do planowania zajęć, dostęp do materiałów dydaktycznych i wsparcie indywidualnych opiekunów dydaktycznych. Ta inicjatywa świadczy o wysokim poziomie wrażliwości społecznej i zaangażowaniu uczelni w zapewnianie równości szans edukacyjnych.

Studenci mają możliwość zgłaszania skarg i wniosków poprzez dostępne i zrozumiałe kanały – w tym bezpośrednio do Pełnomocnika Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnością, Rzecznika Praw Studenta czy Pełnomocnika ds. Przeciwdziałania Mobbingowi. Procedury są przejrzyste, a studenci otrzymują odpowiedzi w ustalonych ramach czasowych. Dodatkowo, komunikacja z władzami uczelni odbywa się także za pośrednictwem Samorządu Studentów oraz mediów społecznościowych.

Ważną rolę pełnią działania edukacyjne i informacyjne dotyczące bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy. Uczelnia organizuje szkolenia i warsztaty antydyskryminacyjne, a także zapewnia dostęp do pomocy psychologicznej. Studenci mogą korzystać z usług Centrum Pomocy Psychologicznej oraz pomieszczeń wyciszenia i wypoczynku dostępnych na uczelni.

W zakresie motywowania studentów uczelnia stosuje liczne instrumenty zarówno materialne, jak i niematerialne. Oprócz wspomnianych wcześniej stypendiów i grantów, studenci zachęceni są do udziału w konkursach krajowych i międzynarodowych, konferencjach naukowych oraz projektach badawczych. Indywidualne sukcesy są promowane i nagradzane przez władze wydziału i uczelni.

Kadra dydaktyczna oraz administracyjna wykazuje wysoki poziom kompetencji, co znajduje odzwierciedlenie w relacjach ze studentami. Pracownicy administracyjni są łatwo dostępni, kompetentni i pomocni w rozwiązywaniu spraw formalnych. Z kolei nauczyciele akademicy podejmują działania tutoringowe i mentorsko-wychowawcze, co znacznie wspiera studentów w ich rozwoju edukacyjnym i osobistym.

Uczelnia wspiera materialnie i organizacyjnie działalność samorządu studenckiego oraz organizacji studenckich. Studenci biorą aktywny udział w kształtowaniu programu studiów, warunków kształcenia i organizacji wsparcia. Ich głos uwzględniany jest w pracach rad instytutowych i komisji wydziałowych. Dzięki temu kształtowana jest kultura współodpowiedzialności i realnego wpływu studentów na życie akademickie.

Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy systemu wsparcia studentów, w których uczestniczą także sami studenci. Ewaluacje te obejmują m.in. analizę skuteczności systemu motywacyjnego,

efektywność korzystania z infrastruktury i oprogramowania (w tym narzędzi do kształcenia na odległość), a także ocenę poziomu satysfakcji studentów. Zbierane informacje są wykorzystywane do wprowadzania zmian i doskonalenia poszczególnych elementów wsparcia – zarówno w aspekcie merytorycznym, organizacyjnym, jak i technologicznym. Przykładem zastosowania wyników przeglądów są modyfikacje w funkcjonowaniu systemów komunikacji online, a także rozszerzenie oferty zajęć i konsultacji w formule hybrydowej.

Systematyczność i kompleksowość podejmowanych działań potwierdzają, że uczelnia nie tylko realizuje standardy jakości, ale także wdraża kulturę ich ciągłego doskonalenia w oparciu o opinie i doświadczenia studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8.

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na podstawie analizy dokumentacji, w tym raportu samooceny i załączników, a także przykładów dobrych praktyk przedstawionych przez uczelnię, należy stwierdzić, że wsparcie studentów na kierunku nauki o rodzinie realizowane jest w sposób kompleksowy i uwzględniający różnorodne potrzeby edukacyjne, społeczne i zawodowe.

Proces kształcenia wspierany jest technologią i nowoczesnymi rozwiązaniami dydaktycznymi, a studenci mają stały dostęp do materiałów, konsultacji oraz pomocy administracyjnej. System wsparcia obejmuje działania z zakresu tutoringu, szkoleń, wizyt studyjnych oraz uczestnictwa w projektach rozwojowych i programach mobilności. Uczelnia dba również o rozwój kompetencji naukowych, promując udział studentów w badaniach i grantach oraz oferując odpowiednie wsparcie organizacyjne i merytoryczne.

Wyróżniającym się przykładem dobrej praktyki jest realizacja kształcenia w jednostce penitencjarnej, z pełnym dostosowaniem do potrzeb studentów odbywających karę pozbawienia wolności. Dowodzi to dużej elastyczności uczelni i zaangażowania w zapewnianie równości w dostępie do edukacji.

System wsparcia jest zróżnicowany i adekwatny do potrzeb różnych grup studentów – pracujących, studiujących niestacjonarnie, wychowujących dzieci czy osób z niepełnosprawnościami. Studenci mają możliwość zgłaszania problemów, skarg i wniosków w sposób sformalizowany, z wykorzystaniem przejrzystych procedur, a uczelnia prowadzi również działania informacyjne i edukacyjne dotyczące przeciwdziałania dyskryminacji i zapewniania bezpieczeństwa.

W zakresie motywowania do osiągnięcia wysokich wyników stosowane są zarówno instrumenty materialne (stypendia, granty), jak i pozamaterialne (promocja, udział w konkursach i projektach). Wysoko oceniono kompetencje kadry dydaktycznej i administracyjnej, której działania sprzyjają efektywnemu kształceniu i wsparciu studentów. Istotne jest również aktywne wsparcie samorządu studenckiego, który posiada realny wpływ na organizację procesu kształcenia i formy wsparcia.

System wsparcia nie ma charakteru statycznego – uczelnia prowadzi jego regularną ewaluację przy udziale studentów. Wyniki przeglądów są wykorzystywane do doskonalenia istniejących rozwiązań, w tym narzędzi wspierających kształcenie zdalne oraz działania motywacyjne.

Powyższe elementy świadczą o dojrzałym, spójnym i skutecznym systemie wspierania studentów, który nie tylko spełnia wymagania Polskiej Komisji Akredytacyjnej, ale również wyróżnia się pod

względem dostosowania do indywidualnych potrzeb oraz wysokiego poziomu odpowiedzialności społecznej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie dotyczy

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II zapewnia publiczny dostęp do pełnej i rzetelnej informacji dotyczącej programu studiów, jego organizacji i efektów uczenia się.

Informacje są upowszechniane głównie za pośrednictwem oficjalnej strony internetowej Uczelni www.kul.pl, a także portalu Biuletynu Informacji Publicznej (BIP). Treści zamieszczone na stronie są dostępne bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, urządzeniem czy oprogramowaniem. Strona posiada funkcje wspierające osoby z niepełnosprawnościami – w tym możliwość zmiany rozmiaru czcionki, zwiększenia kontrastu, alternatywne opisy grafik oraz integrację z czytnikami ekranowymi.

Dodatkowo, strona zawiera wersje językowe: angielską, rosyjską i ukraińską, co znacząco zwiększa dostępność informacji dla studentów zagranicznych. Uczelnia udostępnia również treści informacyjne w zakładkach kierunkowych na stronach wydziałowych – w przypadku kierunku „nauki o rodzinie” są to m.in. zakładki na stronie Wydziału Teologii, zawierające regulamin studiów, zasady dyplomowania, opisy przedmiotów (karty przedmiotu), programy studiów oraz informacje o wsparciu dla studentów.

Treści informacyjne obejmują:

- cel kształcenia i profil absolwenta,
- wymagania rekrutacyjne i terminarz rekrutacji,
- efekty uczenia się,
- zasady organizacji i przebiegu procesu kształcenia,
- system oceniania i dyplomowania,
- informacje o uzyskiwanych kwalifikacjach i tytułach zawodowych,
- warunki studiowania oraz dostępne formy wsparcia dla studentów.

Uczelnia publikuje również informacje dotyczące kształcenia zdalnego – opisuje stosowane narzędzia (platforma Moodle, MS Teams), udzielane wsparcie techniczne i merytoryczne oraz podstawowe wskaźniki skuteczności tej formy nauczania, takie jak liczba zaliczonych zajęć, frekwencja i satysfakcja studentów.

System informacji wspiera wewnętrzny portal *e-KUL*, który umożliwia studentom dostęp do planów zajęć, sylabusów, rozkładów, ogłoszeń i kontaktu z administracją. Dodatkowo funkcjonują komunikatory, poczta elektroniczna oraz możliwość śledzenia procesu dyplomowania.

Zgodnie ze standardem 9.2a uczelnia prowadzi regularne monitorowanie jakości, aktualności i zrozumiałości publikowanych treści. W działania te zaangażowani są zarówno nauczyciele akademicy, jak i przedstawiciele studentów w ramach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Opinie studentów pozyskiwane są m.in. w drodze ankietyzacji, a przedstawiciele samorządu uczestniczą w analizie wyników i rekomendacjach do zmian. Wyniki tych analiz są publikowane, a działania naprawcze wdrażane. Doskonalenie treści informacyjnych następuje również w odpowiedzi na zmieniające się potrzeby kandydatów, studentów i interesariuszy zewnętrznych.

Wysoka jakość informacji, ich transparentność i dostępność w wielu formach oraz z uwzględnieniem specjalnych potrzeb odbiorców potwierdzają, że uczelnia spełnia wymagania określone w standardach Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacje dotyczące programu studiów na kierunku „nauki o rodzinie” są łatwo dostępne dla szerokiego grona odbiorców za pośrednictwem oficjalnej strony internetowej uczelni oraz wydziałowych podstron kierunkowych. Treści te są dostępne bez ograniczeń czasowych i technologicznych, a ponadto zostały przygotowane w sposób umożliwiający korzystanie z nich osobom z niepełnosprawnościami. Strona internetowa oferuje udogodnienia w zakresie dostępności cyfrowej (m.in. zmiana kontrastu, powiększenie czcionki, opisy alternatywne grafik), a także wersje językowe (angielska, rosyjska i ukraińska), co zwiększa ich użyteczność dla cudzoziemców.

Zakres udostępnianych informacji obejmuje wszystkie wymagane elementy: cele kształcenia, wymagania rekrutacyjne, opis programu i przedmiotów, efekty uczenia się, sposób weryfikacji i oceniania, zasady dyplomowania, uzyskiwane kwalifikacje i tytuły zawodowe, a także charakterystykę procesu kształcenia i dostępnych form wsparcia. Wysoki poziom szczegółowości tych danych pozwala studentom i kandydatom na świadome podejmowanie decyzji edukacyjnych.

Uczelnia informuje również o kształceniu zdalnym – wskazując wykorzystywane narzędzia (Moodle, MS Teams), dostępność wsparcia technicznego i merytorycznego oraz dane dotyczące skuteczności tej formy (frekwencja, zaliczalność, opinie studentów). Umożliwia to kandydatom i studentom realistyczną ocenę warunków kształcenia, niezależnie od trybu jego realizacji.

Zgodnie z wymaganiami standardu 9.2, prowadzone jest systematyczne monitorowanie jakości i aktualności informacji. Opinie studentów zbierane są m.in. w ramach ankietyzacji, a samorząd studencki ma realny udział w ich analizie i formułowaniu rekomendacji. W oparciu o wyniki monitoringu uczelnia wdraża działania doskonalące, dostosowując formy i kanały komunikacji do oczekiwań różnych grup interesariuszy.

Podjęte przez uczelnię działania cechuje przejrzystość, kompleksowość oraz wysoki poziom dbałości o odbiorcę informacji. Transparentna prezentacja danych, ich zgodność z aktualnym stanem prawnym i programowym oraz otwartość na potrzeby osób z niepełnosprawnościami i obcokrajowców świadczą o wysokim standardzie kultury informacyjnej uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Uczelni na mocy zarządzenia Rektora zostały ustalone w sposób formalny i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Prowadzona jest także systematyczna ocena programu studiów w oparciu o szczegółową analizę wiarygodnych danych i informacji. W ocenie tej biorą udział interesariusze wewnętrzni, w tym nauczyciele akademicy i studenci oraz interesariusze zewnętrzni w tym przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego.

W Uczelni obowiązuje zestaw ogólnouniwersyteckich procedur pro jakościowych wpisanych w Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia został on w odpowiedni sposób akomodowany dla Wydziału Teologii i ocenianego kierunku.

Zespół osób sprawujących merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nadzór nad ocenianym kierunkiem studiów stanowią m.in.: Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, Rada Programowa Kierunku, koordynator kierunku, Konwent Pracodawców, Pełnomocnik Dziekana ds. Kształcenia. Kompetencje całego zespołu, jak i poszczególnych osób odpowiedzialnych za prowadzenie kierunku, obejmują nie tylko działania nadzorujące, ale obejmują również odpowiedzialność tych ciał w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia. Kompetencje te zostały określone w sposób klarowny i zrozumiały.

Zgodnie z przyjętymi w Uczelni procedurami Senat podejmuje nie tylko decyzje co do zatwierdzania nowych programów studiów, ale także aktualizacji programów już istniejących. Przygotowanie i uchwalanie programów oraz programów studiów na Wydziale Teologii KUL odbywa się zgodnie z procedurą opisaną w Zarządzeniu Rektora KUL z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie wytycznych programowych. Procedury zarówno na Wydziale, jak i w przestrzeni ogólnouniwersyteckiej działają w sposób poprawny i zawierają wszystkie wymagane w Rozporządzeniu o prowadzeniu studiów elementy. Uczelniane procedury są spójne i całościowe. Projektowanie nowych form kształcenia, czy też wprowadzenie zmian w istniejącym programie studiów zawiera w sobie innowacyjne podejście w zakresie dydaktyki akademickiej oraz wykorzystywanie współczesnych technologii w zakresie przekazu informacji i komunikacji, nie pomijając przy tym narzędzi i technik kształcenia na odległość i sztucznej inteligencji (AI).

Prowadzona na ocenianym kierunku rekrutacja i proces przyjęcia na studia odbywa się na podstawie formalnie przyjętych przez Senat Uczelni uchwał rekrutacyjnych określających szczegółowe kryteria kwalifikacji.

W ramach działań podejmowanych w oparciu o procedury wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia przeprowadzana jest ocena programu studiów, o czym świadczy prowadzony w ostatnim czasie namysł nad zmianami w programie studiów ocenianego kierunku i dyskusja nad nową formą specjalizacji. W ramach tej oceny dokonywane są systematyczne przeglądy efektów uczenia się oraz próba ich oceny w zakresie zgodności z zakresem potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego.

Wyrazem jednak pewnej niewystarczalności podejmowanych działań oraz nieskuteczności stosowania uczelnianych procedur systemu zapewniania jakości kształcenia w odniesieniu do tworzenia i doskonalenia programu studiów na ocenianym kierunku są zdiagnozowane nieprawidłowości w zakresie kryteriów 1-3 oraz sformułowane tam szczegółowe zalecenia. Stanowią one podstawę do sformułowania zalecenia w zakresie kryterium 10. Zalecenie to dotyczy konieczności podjęcia działań naprawczych odnoszących się do wszystkich sformułowanych w raporcie zaleceń.

Analiza projakościowa obejmuje ponadto system przyznawanych punktów ECTS, treści programowe, metody kształcenia (w tym metody kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość), metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się oraz wyniki nauczania i stopień osiągania przez studentów efektów uczenia się. System monitorowania projakościowego obejmuje także praktyki zawodowe. W taki sam sposób poddawany jest projakościowej weryfikacji proces dydaktyczny, który odbywa się w Centrum Studiów KUL przy Areszcie Śledczym w Lublinie. Wszystkie prowadzone w Uczelni analizy obejmują także te elementy procesu edukacyjnego, które realizowane są w oparciu o metody i techniki kształcenia na odległość.

Podejmowane w Uczelni próby doskonalenia programu studiów są oparte na informacjach pozyskiwanych z analizy ważnych z punktu widzenia prowadzenia procesu dydaktycznego wskaźników ilościowych, które dotyczą postępów studentów w nauce lub też jego braku. Informacje te dotyczą także progresu w zdobywaniu umiejętności i kompetencji społecznych ze szczególnym uwzględnieniem analizy wyników sesji egzaminacyjnej i procesu dyplomowania. W badaniach projakościowych stosuje się ankietowe badanie studentów dotyczące jakości prowadzonych zajęć oraz ich satysfakcji z realizowanego programu studiów. Studenci mają także możliwość wyrażenia swojej opinii dotyczącej warunków studiowania i jakości udzielanego im w tym czasie wsparcia. Biuro karier zbiera informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów. W przeprowadzanej na kierunku ocenie programu studiów nie pomija się głosu interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych a wnioski z tychże rozmów są wykorzystywane w doskonaleniu programu studiów.

Kierunek teologia był poddany zewnętrznej ocenie jakości kształcenia, której dokonał zespół oceniający powołany przez Polską Komisję Akredytacyjną w dniach 21-22 maja 2018 roku. Uchwałą PKA (nr 763/2018) z dnia 6 grudnia 2018 r. wydała ocenę pozytywną odnoszącą się do studiów II stopnia kierunku nauki o rodzinie. Studia pierwszego stopnia nie były w tym okresie prowadzone. Ostatnia ocena PKA dla studiów pierwszego stopnia została wydana Uchwałą 86/2012 z dnia 22 marca 2012 r. Ocena ta była pozytywna. Ta sama Uchwała przyznała także ocenę pozytywną dla studiów drugiego stopnia.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Pomimo iż w Uczelni zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia, to Zespół Oceniający PKA sformułował w odniesieniu do kryteriów 1, 2, 3 szczegółowe zalecenia.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z:

1. nieprawidłowości dotyczących sformułowania zaleceń odnośnie do kryterium 1, 2, 3.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, implikujące wprowadzenie skutecznych działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji i skutkujące podniesieniem jakości kształcenia na kierunku.

Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Integrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226).
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661, z późn. zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218).

7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
8. Uchwała nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.
9. Uchwała nr 600/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w

art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

